

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ (ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ)

Α΄ ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΛ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

(Επισημαίνεται ότι οι απαντήσεις που προτείνονται για τα θέματα είναι ενδεικτικές. Κάθε άλλη απάντηση, κατάλληλα τεκμηριωμένη, θεωρείται αποδεκτή)

ΘΕΜΑ 1 (μονάδες 35)

1^ο υποερώτημα (μονάδες 10)

Η συγγραφέας του Κειμένου 1 θεωρεί πως η συνθετότητα της ενσυναίσθησης παρατηρείται στη στάση μας απέναντι στους ηλικιωμένους, επειδή:

- Δεν μπορούμε να κατανοήσουμε τα συναισθήματα των ηλικιωμένων, καθώς δεν έχουμε βιώσει τις ιδιαιτερότητες και τις ανάγκες τους.
- Δεν επιθυμούμε να τους προσεγγίσουμε, αφού η συναναστροφή μας μαζί τους φέρνει ασυνείδητα στο νου μας τον θάνατο.

2^ο υποερώτημα (μονάδες 10)

Η τρίτη και η τέταρτη παράγραφος του Κειμένου 1 συνδέονται νοηματικά με την επανάληψη του επιθέτου «ενσυναισθητικός» και το ερώτημα «Είμαστε, όμως, ενσυναισθητικοί απέναντι στους ηλικιωμένους;». Με τις δύο αυτές γλωσσικές επιλογές η συγγραφέας αντιπαραθέτει την ενσυναίσθηση που νιώθουμε για τα παιδιά (τρίτη παράγραφος) με την έλλειψη ενσυναίσθησης απέναντι στους ηλικιωμένους (τέταρτη παράγραφος), επιδιώκοντας να προβληματίσει και να ευαισθητοποιήσει τους αναγνώστες της για αυτή την αδικία που υφίστανται οι ηλικιωμένοι.

3^ο υποερώτημα (μονάδες 15)

- Με τη χρήση της παρένθεσης (π.χ. *κάποιο γηροκομείο*) η συγγραφέας πετυχαίνει να εξηγήσει με ένα παράδειγμα το είδος του ιδρύματος, στο οποίο είμαστε πρόθυμοι να εγκαταλείψουμε τους ηλικιωμένους.
- Με τη χρήση του θαυμαστικού, «*διότι η επαφή αυτή, υποσυνείδητα, τους υπενθυμίζει το θάνατο...!*», εκφράζει την έκπληξη και την αποστροφή της για την υποσυνείδητη σύνδεση των ηλικιωμένων με τον θάνατο.
- Με τη χρήση των εισαγωγικών προσδίδει μεταφορική σημασία στο ρήμα «*ανθίσουν*».

ΘΕΜΑ 4 (μονάδες 15)

Τα αναμμένα κεριά συμβολίζουν το μέλλον, τα χρόνια που θα ζήσουμε, ενώ αντίθετα τα σβησμένα κεριά συμβολίζουν το παρελθόν, τα χρόνια της ζωής που έχουν παρέλθει ανεπιστρεπτί. Γι' αυτό άλλωστε τα πρώτα είναι «χρυσά, ζεστά και ζωντανά», καθώς συνδέονται με το φως, την ελπίδα και τη χαρά της ζωής, ενώ τα δεύτερα είναι «κρύα, λιωμένα και κυρτά», καθώς παραπέμπουν στην απώλεια, τη θλίψη και τα γηρατειά, προαναγγέλλοντας τον θάνατο.

Ο μαθητής/η μαθήτρια μπορεί να συμφωνήσει με το ποιητικό υποκείμενο που δεν θέλει να σκέφτεται το γρήγορο πέρασμα των χρόνων, την απώλεια της νιότης και το προδιαγεγραμμένο τέλος της ζωής, αλλά αντίθετα προτιμά να ατενίζει με αισιοδοξία το μέλλον του, τα «αναμμένα κεριά» του. Μπορεί όμως και να διαφωνήσει μαζί του, καθώς η αναπόληση του παρελθόντος και όσων έχει ζήσει κάποιος ενδέχεται να του προσφέρει χαρά και ικανοποίηση ή να τον οδηγήσει στην αυτοκριτική ή ακόμη και στη ματαιώση.